

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

6. Quid sit confessio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

necessaria: imò contritio vna vel remissa, potest delere quodcumque peccatum, quamuis grauissimum: nec homo tenetur magis conteri de peccato vno, quàm de alio, dummodò conteratur: quamuis sit vtile magis conteri, & de peccato grauiori plus dolere: hoc enim valet ad pœnæ maioris remissionem, & maioris etiam gratiæ consequutionem. Nam contritio non auferit totam pœnam debitam peccato: ob id, sunt indulgentiæ, quæ in remissionem pœnæ temporalis debitæ in purgatorio adhibentur. Posset tamen tanta esse contritio, vt etiam totam auferat pœnam; immò ipsa attritio putata contritio, prout maior, vel minor fuerit, ita cum Sacramento maiorem gratiæ infusionem, atque pœnæ remissionem consequitur. Ratio autem, quare quælibet contritio quodlibet peccatum auferit, est, quia cum contritio est, gratia ipsa est. Minimus autem gratiæ gradus sufficit omnia peccata à recipiente expellere, ipsumque Dei amicum facere, iusque ad gloriam æternam habere.

Quid sit Confessio.

CAPVT VI.

DE prima parte materiæ huius Sacramenti propinqua, nempe de contritione, diximus, nunc de secunda parte puta, confessione, agendum est. Videtur autem sic describi posse. *Confessio est actus homini exterior, propriorum peccatorum cum sui accusatione, in foro spirituali, & secreto manifestatio.* In qua descriptione sunt quinque partes.

Prima est, *Actus hominis exterior*: ad denotandum, quòd, cum homo nullum exteriorem actum, vel verbo, vel nutu facit, vel alio modo, sed immobilis manet, non confitetur, & sic absolutio non est illi danda, quia deficit materia sensibilis in Sacramento necessaria.

Secunda pars est, *Manifestatio peccatorum*. Non enim quilibet actus exterior confessio est, sed ille, quo homo peccata manifestat. Aduertendum tamen, quòd multis modis potest contingere, actum exteriorem peccatorum esse manifestatum.

Primò, per verbum ipsius pœnitentis, aut contentis, & ad alium actum tenetur qui potest: debet enim verbo proprio extere peccata.

Secundò, signo, cum non potest verbo: tenetur enim signo, vel nutu confiteri, vt in mutis cõtingit. Tenetur enim tali modo confiteri, & vera est confessio.

Tertiò potest esse per interpretem, cum ignarus est lingua Confessor. Et talis est vera confessio, præsentente pœnitente, & signo annuente, vt poterit, se velle significare, quæ dicit interpretes. Quamuis autem ista vera sit confessio, tamen nullus obligatur ad sic confitendum: non enim tenetur reuelare alieni suam confessionem.

Quartò, potest esse scripto, vt scribat, & Confessor legat, annuente pœnitente; quod in muto, aut alio impedito potest contingere: & est vera confessio; quamuis ad hanc nec tenetur pœnitens, quia ex se est publica. Nam quod scripto mandatur, ex se permanens est. Per nuncium verò, aut per literas, absente pœnitente, confessio non est: non est enim verè ibi actus pœnitentis certus: potest enim intermedio tempore animum mutare, potest esse fraus, potest abijisse: denique, non est pœnitentiæ propinqua materia, quæ actus est pœnitentis. Debet igitur esse actus præsens ipsius pœnitentis, animum, vt tunc se habet, manifestans.

Tertia pars est, *Proprium*, vt intelligant pœnitentes, in confessione peccata propria manifestanda esse, non autem aliorum. In quo abusus est multorum: vt enim aliquod detegant peccatum, simul multa impertinentia narrant peccata, vt uxoris, vxores virorum, domini seruorum, & serui dominorum, alij denique aliorum. Non sic debet esse confessio, sed propriorum peccatorum manifestatiua sit, & aliena relinquat, cum absque illis confiteri potest.

Quarta pars est, *Cum sui accusaione*. Non enim simplex per modum historiæ debet esse peccatorum manifestatio, sed cum accusaione sui, id est, vt homo culpam suam in illis peccatis recognoscat. Vnde mirabilis est abusus peccata contemneri, sed excusando, imputando culpam daemoni, vel sorti alicui, vel socijs, vel Deo, necessitatem peccati accusantes; quod impium est; cum sit certissimum, nullum esse peccatum, quod propria hominis voluntate non sit perpetratum. Debet igitur homo humiliter culpam suam cognoscere, & sibi imputare, ac dicere cum Propheta Dauid simpliciter, *peccati*, cum a Nathan argueretur. Reprehendus est etiam abusus eorum, qui, vt vnum proferant peccatum, impertinentem historiam, & prolixam enarrant, vel inutilia multiplicant verba, quæ

omni.

omnia, si finis consideretur, in excusationem peccati tendunt, cum tamen peccata nuda, & aperta sint proferenda, aliàs non est cum vera accusatione confessio, sed cum rethorica excusatione. Quando verò ad peccati manifestationem perfectam opus esset historiam narrare, bonum est, & fieri debet, sed solum quæ necessaria sunt ad talem finem debent exprimi. Quòd si oppositum fiat horum, ob id confessio suum non perdit valorem.

Quintò pars est, *in foro spirituali, & secreto*. Dico, *spirituali*, ad excludendas confessiones, quæ fiunt coram iudicibus, siue sæcularibus, siue Ecclesiasticis: non enim tales sunt materiae huius Sacramenti. Dico, *secreto*, ad ad excludendam confessionem spirituales, quæ fit publicè, vt in Missa fit non enim illa est pars Sacramenti. Vnde Sacerdos maximè aduertat, cum aliqui communicare volunt, & vt moris est, confessionem generalem præmittunt, ne det absolutionem, dicendo, *Ego te absoluo*; esset enim sacrilegium, quia talis confessio non est pars huius Sacramenti: dicat tamen verba deprecatoria, id est, *Miserere tui: Indulgentiam, &c.* Confessio enim, quæ Sacramenti est pars, est manifestatio, quæ fit ex se secreto, & in occulto Confessori. Est igitur confessio actus hominis exterior, priorum peccatorum, cum sui accusatione, in spirituali, & secreto foro manifestatio.

Qualis debet esse Confessio.

CAPVT VII.

Multas condiciones bonæ confessionis Doctores assignant. Sexdecim enim multiplicant, quas profectò recensere inutile est. Maior enim illarum pars necessaria non est, ob id non sunt hominum mentes obruendæ. Attingam necessarias. Nam alias partim in definitione antecedenti dixi, partim etiam suo ordine dicemus. Condiciones, seu qualitates confessionis necessariae, sine quibus, aut omnibus, aut vna earum confessio non est, sunt quatuor, integra, diligens, fidelis, & obediens.

Debet primum esse integra quantum ad aliqua.

Primo, vt peccata ita exprimantur, vt Confessor intelligere possit grauitatem: oppositum enim, potius est celare, & occultare peccata.

Secun-